

Консультації для вихователів

"Педагоги і батьки - творчий тандем".

Дитячий сад - ціла епоха в житті малюка, великий новий етап, до якого важливо підготуватися як дитині, так і батькам. Прийшовши в дитячий садок, першими знайомляться з вихователями саме батьки, оцінюють їх характер і прагнення працювати з дітьми, адже запорука успішного відвідування дитиною дитсадка - налагоджений контакт батьків і вихователів, вміння і бажання співпрацювати.

На жаль, не всі батьки відгукуються на прагнення вихователів до співпраці, проявляють інтерес до об'єднання зусиль по вихованню своєї дитини. Багато хто помилково розглядають дошкільний заклад як місце, де тільки доглядають за дитиною або як плацдарм для старту в школу. Безперечно, батькам необхідно знати, як поводить себе дитина в групі, грає з іншими дітьми, легко сходиться з однолітками, вміє виконувати елементарні вимоги? У більшості випадків педагоги завжди готові поділитися з батьками такою інформацією. Тільки самим батькам це не завжди цікаво. А шкода. Адже найбільш успішне остаточне формування особистості з допомогою садка буде тільки тоді, коли і в групі, і в родині вимоги будуть ОДНАКОВІ.

Скажімо, якщо вихователька привчає дітей прибирати за собою, а мама каже дитині вдома "Залиш, потім я приберу" - дитина і в саду буде вести себе так само, посилаючись на те, що йому так дозволила мама. Якщо в групі прийнято акуратне поведінка за їжею, а вдома дитині дозволяється їсти мало не руками, в такому випадку конфлікти з педагогом і товаришами по групі дитині забезпечені. Потім незабаром розпочнеться "я в садок не хочу", капризи і так далі: Саме тому педагоги сьогодні цілеспрямовано шукають шляхи вирішення проблеми взаємодії між батьками та вихователем.

Сучасні батьки освічені, володіють широким доступом до науково-популярної інформації з області педагогіки та психології. Однак високий рівень загальної культури, ерудованість та інформованість батьків не є гарантією достатнього рівня їх педагогічної культури. Батьки відчують труднощі у вихованні дітей, виборі оптимальних виховних методів і прийомів, у застосуванні почерпнутої з Інтернету і науково-популярної літератури інформації безпосередньо на практиці. Вони потребують конкретної адресної допомоги з питань виховання дітей. У цьому випадку саме педагоги дошкільних закладів здатні прийти на допомогу батькам. В основі нової концепції взаємодії сім'ї та дошкільного закладу лежить ідея про те, що *за виховання дітей несуть відповідальність батьки, а всі інші соціальні інститути покликані допомогти, підтримати, направити, доповнити їх виховну діяльність*. Відходить у минуле офіційно здійснювана в нашій країні політика перетворення виховання з родинного у суспільне. Визнання пріоритету сімейного виховання вимагає нових відносин сім'ї і дошкільного закладу. Новизна цих відносин визначається поняттями "співробітництво" і "взаємодія".

Співробітництво - це спілкування "на рівних", де нікому не належить привілей вказувати, контролювати, оцінювати.

Взаємодія являє собою спосіб організації спільної діяльності, яка здійснюється за допомогою спілкування. У "Словнику російської мови" С.

Ожегова значення слова " взаємодія " пояснюється так: 1) взаємний зв'язок двох явищ; 2) взаємна підтримка.

Головний момент у контексті "сім'я - дошкільна установа" - особиста взаємодія педагога і батьків з приводу труднощів і радощів, успіхів і невдач, сумнівів і роздумів в процесі виховання конкретної дитини в цій родині. Неоціненна допомога один одному в розумінні дитини, у вирішенні індивідуальних проблем, оптимізації його розвитку. Перейти до нових форм відносин батьків і педагогів неможливо в рамках закритого дитячого садка: він повинен стати *відкритою системою*. Результати зарубіжних і вітчизняних досліджень дозволяють охарактеризувати, з чого складається відкритість дошкільного закладу, що включає "відкритість всередину" і "відкритість назовні".

Додати дошкільного закладу "відкритість всередину" означає зробити педагогічний процес більш вільним, гнучким, диференційованим, гуманізувати стосунки між дітьми, педагогами, батьками. Створити такі умови, щоб у всіх учасників виховного процесу (діти, педагоги, батьки) виникала *особиста готовність відкрити самого себе* в якійсь діяльності, заході, розповісти про свої радощі, тривоги, успіхи і невдачі і т. д. *Приклад відкритості демонструє педагог*. Педагог може продемонструвати свою відкритість дітям, розповівши їм про щось своє - цікавому, побачене і пережите в святкові дні, ініціюючи тим самим у дітей бажання брати участь у бесіді. Спілкуючись з батьками, педагог не приховує, коли в чомусь сумнівається, він просить поради, допомоги, всіляко підкреслюючи повагу до досвіду, знань, особистості співрозмовника. Разом з тим педагогічний такт, найважливіша професійна якість, не дозволить педагогу опуститися до панібратства, фамільярності.

Особистої готовністю відкрити самого себе педагог "заражає" дітей, батьків. Своїм прикладом він викликає батьків на довірче спілкування, і вони діляться своїми тривогами, проблемами, просять допомоги і пропонують свої послуги, вільно висловлюють свої претензії і т. д.

"Відкритість дитячого садка всередину" - це залучення батьків в освітній процес дитячого садка. Батьки, члени сім'ї можуть значно урізноманітнити життя дітей у дошкільному закладі, ввести свій внесок у освітню роботу. Це може бути *епізодичне заход*, яке під силу кожній родині. Одні батьки з задоволенням організують екскурсію, "похід" у найближчий ліс, на річку, інші допоможуть в оснащенні педагогічного процесу, треті - чогось навчать дітей. Деякі батьки і інші члени сім'ї включаються в проводиться систематично освітню, оздоровчу роботу з дітьми. Наприклад, ведуть гуртки, студії, навчають малят деяких ремесел, рукоділля, займаються театралізованою діяльністю і т. д. Таким чином, *від участі батьків у роботі дошкільного закладу виграють всі суб'єкти педагогічного процесу*. Перш за все - діти. І не тільки тому, що вони дізнаються щось нове. Важливіше інше - вони навчаються з повагою, любов'ю та вдячністю дивитися на своїх тат, мам, бабусь, дідусів, які, виявляється, так багато знають, так цікаво розповідають, у яких такі золоті руки. Педагоги, в свою чергу, мають можливість краще дізнатися сім'ї, зрозуміти сильні і слабкі сторони домашнього виховання, визначити характер і міру своєї допомоги, а іноді просто повчитися. Таким чином, можна говорити про реальний доповнення сімейного та суспільного виховання.

Щоб дитячий садок став реальної, а не декларованої відкритою системою, батьки і педагоги повинні будувати свої відносини на *психології довіри*. Батьки повинні бути впевнені в доброму ставленні педагога до дитини. Тому педагогу необхідно виробляти у себе "добрий погляд" на дитину: бачити в його розвитку, особистості, насамперед позитивні риси, створювати умови для їх прояву, закріплення, привертати до них увагу батьків. Довіра батьків до педагога ґрунтується на повазі до досвіду, знань, компетентності педагога у питаннях виховання, але, головне, на довірі до нього в силу його особистісних якостей (дбайливість, увагу до людей, доброта, чуйність).

Отже, основна мета всіх форм і видів взаємодії ЗДО з сім'єю - встановлення довірчих відносин між дітьми, батьками та педагогами, об'єднання їх в одну команду, виховання потреби ділитися один з одним своїми проблемами і спільно їх вирішувати.

Взаємодія педагогів і батьків дітей дошкільного віку здійснюється в основному через:

- залучення батьків до педагогічного процесу;
- розширення сфери участі батьків в організації життя освітнього закладу;
- створення умов для творчої самореалізації педагогів, батьків, дітей;
- інформаційно-педагогічні матеріали, виставки дитячих робіт, які дозволяють батькам ближче познайомитися зі специфікою установи, знайомлять його з виховує і розвиваючої середовищем;
- різноманітні програми спільної діяльності дітей і батьків;
- об'єднання зусиль педагога і батьків до спільної діяльності з виховання та розвитку дитини: ці відносини слід розглядати як мистецтво діалогу дорослих з конкретною дитиною на основі знання психічних особливостей його віку, враховуючи інтереси, здібності та попередній досвід дитини;
- прояв розуміння, терпимості і такту у вихованні і навчанні дитини, прагнення враховувати його інтереси, не ігноруючи почуття та емоції;
- поважні взаємини сім'ї та освітнього закладу.

Педагоги ж в свою дуже серйозно працюють над собою, готують себе до грамотного спілкування з батьками за допомогою практикумів, тренінгів, рольових ігор, творчих завдань та інше. Дискусії допомагають педагогам побачити різні точки зору, висловити свою думку, прийти до певного спільного знаменника. Важливо відзначити, що успіх взаємодії педагога і батьків безпосередньо пов'язаний з активною позицією самого педагога, з

його бажанням навчитися, змінитися. Вірно говорить давня мудрість: складно змінити світ, але якщо ти хочеш цього - почни змінюватися сам.